

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد / بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم / از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: دمیتری مینین (Dmitry MININ)، نویسنده، کارشناس بنیاد فرهنگ ستراتیژیک
برگردان: ا. م. شبیری
۱۹ فبروری ۲۰۲۵

شکست تلاش ترمپ برای حل سریع بحران خاورمیانه از طریق اخراج فلسطینیان از غزه

رئیس جمهور امریکا کدام طرف را قربانی خواهد کرد، اسرائیل یا جهان عرب را؟

در متن اظهارات جنجالی رئیس جمهور ترمپ درباره اوکراین، که هنوز مشخص نیست آن‌ها به چه سمتی هدایت می‌شوند، رهبر امریکا ظاهراً با پیروی از اصل «بکوبیم تا وقتی آهن گرم است»، گام‌های بیشتری در خاورمیانه برداشته است. ممکن است بهترین کار برای او این باشد که مسأله غزه تحت سایه مسائل اوکراین قرار گیرد. زیرا، او چیزی برای افتخار کردن در آن ندارد.

ترمپ پس از روی کار آمدن، در واشنگتن، در ۱۱ فبروری بی‌توجه به اسرائیل، از ملک عبدالله دوم، پادشاه اردن به عنوان اولین رهبر عرب میزبانی کرد. ملک عبدالله از طرف مادر انگلیس است و غرب‌گرا ترین حاکم منطقه محسوب می‌شود. حتی یک روز قبل از آن، رئیس کاخ سفید با صدای بلند ابراز اطمینان کرد که می‌تواند حاکم اردن و پس از او، دیگر رهبران عرب را به طرح خودش مبنی بر اخراج فلسطینی‌ها از غزه که علی‌رغم افزایش اعتراض‌ها بر آن پایبند است، متقاعد کند. او مشخصاً چنین گفت: «من معتقدم که ما یک قطعه زمین در اردن خواهیم داشت. من معتقدم که ما یک قطعه زمین در مصر خواهیم داشت. ما ممکن است جای دیگری هم داشته باشیم. اما فکر می‌کنم وقتی مذاکراتمان را به پایان برسانیم، جایی در اختیار خواهیم داشت که فلسطینی‌ها بسیار شاد و امن در آن زندگی کنند و غزه به ریویزای خاورمیانه تبدیل خواهد شد». عبدالله دوم که مستعد رفتار متهورانه نیست، وارد بحث خاصی با میزبان پرهیاهوی خود نشد، اما کوتاه و قاطعانه پاسخ داد: «نه!» و هیچ اظهارات خاص دیگری نکرد. بعد از او، مواضع این کشور از طرف جعفر حسن، نخست وزیر تشریح شد. او تصریح کرد: «اعلیحضرت پادشاه به صراحت اعلام کردند که

موضع اردن در قبال موضوع اسکان مجدد مشخص است. هیچ اسکان یا اسکان مجدد به هزینه اردن انجام نخواهد گرفت».

پس از بازگشت عبدالله دوم از امریکا، مردم به دلیل «رد قاطع» خواست ترمپ، در ۱۳ فبروری در امان از او استقبال کردند.

در مورد طرح «ریویرای جدید» در غزه، گروه کشورهای عرب در سازمان ملل در نیویورک پاسخ نسبتاً روشنی به آن داد و اعلام کرد که اصولاً اشکالی ندارد، مشروط بر این که در سرزمین فلسطین، کشور فلسطینی‌ها ایجاد شود. پروژه «ریویرای جدید» در غزه، توسط جوزف پلتنمن، محقق به ترمپ ارائه شد.

طبق برنامه‌ریزی‌های واشنگتن، بلافاصله پس از پادشاه اردن، قرار بود در آن روزها عبدالفتاح السیسی، رئیس جمهور مصر به واشنگتن سفر کند و ترمپ نیز قصد داشت از او برای اخراج فلسطینیان رضایت بگیرد. کاخ سفید با آمادگی بیشتری برای فشار بر او آماده شد.

مطبوعات عربی گزارش می‌دهند که نوعی اولتیماتوم به عبدالعطی، وزیر امور خارجه مصر که با آمادگی وارد امریکا شده بود، ابلاغ شد. به ویژه، پنتاگون به او اطلاع داد که اگر موضع مصر در مورد پذیرش فلسطینی‌ها تغییر نکند، امریکا کمک‌های نظامی به این کشور را متوقف خواهد کرد. لازم به یادآوری است که طبق قرارداد کمپ دیوید، قاهره سالانه حدود یک و نیم میلیارد دلار از این نوع کمک‌ها دریافت می‌کرد.

علاوه بر این، در کنگره، عبدالعطی به دلیل اتخاذ موضع طرفدار اتیوپی در بحث جنجالی ساخت و آب‌گیری سد «نوزائی اتیوپی» در منطقه مرزی رود نیل، مورد تهدید قرار گرفت.

وزیر مصری نیز به نوبه خود تلاش کرد امریکائی‌ها را متقاعد کند که نظامیان مصر بزرگترین مخالفان اسکان مجدد فلسطینی‌ها هستند و اگر آن‌ها نیز از حمایت مادی امریکا محروم شوند، این امر لاجرم به بی‌ثباتی کشور منجر می‌شود. با این وجود، رئیس جمهور السیسی در لحظه آخر سفر خود را به امریکا لغو کرد. رئیس جمهور مصر پیش از این نیز به وعده‌های ترمپ تردید داشت.

بر اساس گزارش‌های اخیر، رهبر مصر قصد دارد پس از جلسه اضطراری سران کشورهای عربی که قرار است در ۲۷ فبروری در قاهره برای بررسی طرح «اسکان مجدد» رئیس جمهور امریکا برگزار شود، به واشنگتن برود. السیسی با احساس حمایت کل جهان عرب، مطمئناً با اعتماد به نفس بیشتری با ترمپ مذاکره خواهد کرد.

گزینه اسکان مجدد برخی فلسطینی‌ها، در مراکش طرفدار غرب، در یکی از اولین کشورهایی که روابط خود را با اسرائیل در چارچوب توافق ابراهیم عادی کرد، در برابر چشمان ما در حال فروپاشی است. به گفته امریکائی‌ها، از نظر تئوری می‌توان آن‌ها را در صحرای غربی که مورد مناقشه الجزایر است، اسکان داد. اما در این صورت، جنگ بین دو غول مغرب - مراکش و الجزایر - تقریباً اجتناب‌ناپذیر خواهد بود. در عین حال، تقریباً تمام جهان عرب، از جمله در قالب حمایت مالی واقعی با الجزایر همراه خواهد بود و این ارزشمند است.

در خود جامعه مراکش نیز این ایده طرفدار ندارد. این کشور در حال حاضر شاهد اعتراضات توده‌ای علیه این پروژه است. در مجموع، ۱۰۵ مورد تظاهرات از این دست در ۵۶ شهر پادشاهی مراکش برگزار شد. و پادشاه آن، محمد ششم، نمی‌تواند آن‌ها را نادیده بگیرد. او بدون انتقاد آشکار از ترمپ، بسادگی به موضع کلی گروه عربی می‌پیوندد.

عربستان سعودی، یکی دیگر از نامزدهای «میزبان» فلسطینی‌های غزه و ثروتمندترین کشور دنیای عرب، همانطور که مطبوعات اسرائیل می‌نویسند، از چنین چشم‌اندازی «در وحشت» است. ظاهراً حتی «شیرینی» دیپلماتیک که رئیس کاخ سفید در قالب پیشنهاد برگزاری جلسه آتی خود با پوتین در ریاض نشان داد، نتوانست رویکرد این کشور را در این

زمینه تغییر دهد. عربستان سعودی «در مخالفت با جاهطلبی‌های رئیس‌جمهور امریکا»، ابتکار عمل برای رهبری تلاش فوری اعراب به منظور تهیه یک طرح جامع برای آینده غزه را به دست گرفته است. با این طرح، همانطور که انتظار می‌رفت، السیسی، رئیس‌جمهور مصر در اواخر فبروری تا اوایل مارچ به نمایندگی از همه اعراب به واشنگتن سفر خواهد کرد. نکات اصلی آن عبارت است از تشکیل یک کمیته ملی فلسطین برای اداره غزه بدون حماس، مشارکت بین‌المللی در بازسازی بدون جابه‌جائی فلسطینیان در خارج از کشور و حرکت به سمت راه حل دو دولتی (اسرائیل و فلسطین). رویترز ادعا می‌کند که با توجه به بلندپروازی‌های رئیس‌جمهور امریکا، حتی ممکن است از وی خواسته شود این ابتکار به نام «طرح ترمپ» نامگذاری شود.

به طور کلی، لجاجت کاملاً غیرمنطقی و غافلگیرکننده ترمپ در خصوص اخراج فلسطینیان از غزه، علی‌رغم مخالفت قاطع جهان عرب، ممکن است آنقدرها هم مبتکرانه به نظر نرسد و سرخوشی دولت اسرائیل نیز زود هنگام باشد. در واقع ترمپ با حيله‌گری بیگانه نیست. او با چندین بار دور زدن در اطراف همه مکان‌های قابل تصور که می‌توانند از فلسطینی‌ها پذیرائی کنند و در صورت امتناع، تمام زرادخانه هولناک فشار احتمالی امریکا را به آن‌ها نشان داد، در نهایت می‌تواند بر راحتی به اسرائیلی‌ها بگوید: «می‌بینید! هیچ چیز درست نمی‌شود، به این معنی که شما نیز باید امتیاز بدهید». نباید فراموش کرد که ترمپ کارزار کنونی خود در خاورمیانه را دقیقاً با اعمال فشار بر اسرائیلی‌ها آغاز کرد و نتانیاهو را مجبور کرد تا توافقنامه آتش بس نسبتاً زیانبار با حماس را امضاء کند. پس از آن، رئیس‌جمهور امریکا آتش نارضایتی‌هایی را که متعاقب آن در اسرائیل شعله‌ور شد، با طرح ایده اسکان مجدد فلسطینی‌ها، زیرکانه خاموش کرد. و اگر این طرح نیز شکست بخورد، باز هم هر کسی مقصر شناخته شود، ترمپ شناخته نخواهد شد. با کمی دقت، بر راحتی می‌توان متوجه شد که او در بسیاری از موقعیت‌های دیگر، به عنوان مثال، در مورد حل و فصل مسئله اوکراین نیز از ترفند مشابه استفاده می‌کند. به طور کلی، تاجر به خودش وفادار می‌ماند.

حتی جروزالم پست اسرائیل نیز معتقد است که احتمال تسلط امریکا بر غزه نزدیک به صفر است. این طرح پر از موانع غیرقابل عبور است. به گزارش نشریه مذکور، موضوع به این شرح است: «احتمالاً ترمپ نیز می‌داند. رئیس‌جمهور ستراتیژی واقع‌بینانه ارائه نمی‌دهد». او در مذاکرات اولین شرط را مطرح می‌کند. و این هم از ۱۰۱ روش برای مذاکره به سبک ترمپ، مستقیماً از کتاب او در سال ۱۹۸۷ به نام «هنر معامله» اخذ شده است. «در دنیای او، شما با یک تقاضای افراطی شروع می‌کنید. تقاضای آنقدر تکان‌دهنده که مرزهای آنچه را که قبلاً ممکن شمرده می‌شد، پشت سر بگذارد. بعد، هنگامی که واکنش اجتناب‌ناپذیر روی می‌دهد، شما در مورد چیزی مذاکره می‌کنید که اگرچه بسیار کمتر از موضع افراطی شماست، اما همچنان یک بُرد بزرگ است. شما با علم به این که برای ۱۰۰ تلاش می‌کنید، می‌دانید که ۵۰ نیز یک موفقیت است،» (به مرگ بگیر تا به تب راضی شود).

این یک رویکرد کلاسیک ترمپ برای معامله است: با چیزی افراطی شروع کنید تا همه را وحشت فراگیرد. سپس، به چیزی کمتر دراماتیک بازگردید. اما همچنان به حرکت در جهت گزینه خود ادامه دهید. آیا رئیس‌جمهور امریکا با تحریک جدی کل جهان عرب، که دیگر نمی‌خواهند به خواستی بیشتر از «توافق ابراهیم» تن بدهند، وضعیت اسرائیل را تسهیل کرده است؟ خیلی زیاد!

بنیاد فرهنگستر ایتزیک

۳۰ بهمن- دلو ۱۴۰۳

مطالب مرتبط:

دونالد ترمپ رئیس‌جمهور امریکا یا پادشاه یهودیان

دونالد ترامپ در آرزوی اسرائیل بزرگ

اسرائیل کوچک هوس بزرگ شدن دارد

تعمیق طرح رئیس جمهور امریکا برای اخراج فلسطینی‌ها به کشورهای دیگر در گفت‌وگو با نتانیا‌هو